

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	8
Opzet van het boek	10
1 • De zeeschilderkunst in de kunsttheorie	13
Inleiding	13
De zeeschilderkunst in de kunsttheorie voor 1800	13
Culturele en politieke context van de negentiende eeuw	16
De zeeschilderkunst in de kunsttheorie rond 1800	18
De Hollandse schilderschool	19
Het geduchte element	20
Eigen aan de natie	26
De zeeschilders en het nationale gevoel rond 1800	29
2 • Het specialisme van de zeeschilder	37
Inleiding	37
Omvang van het genre	38
Achtergrond van de zeeschilder	41
Opleiding rond 1800	43
Opleiding in de negentiende eeuw	48
Leermeesters	48
De academie van beeldende kunsten	51

Studie naar de natuur	58
Atelierpraktijk	65
3 • Onderwerpkeuze	77
Inleiding	77
'Algemene' zeegezichten	78
Scheepsrampen	84
Zeehistoriestukken	94
Stoomschepen	102
4 • Onder kunstbroeders	113
Inleiding	113
De kunstenaarsvereniging	114
Doelstelling, organisatie en verenigingsleven	118
Ledenbestand	130
De verkooptentoonstelling	133
5 • De kunstkritiek	145
Inleiding	145
Navolging van de zeventiende-eeuwse zeeschilderkunst	147
Natuuruitdrukking	162
Historieschilderkunst van de tweede soort	182

6 • De zeeschilderkunst en cultuurnationalisme	199
Inleiding	199
Cultuurnationalisme	199
Taal	203
Tekstuele bronnen	204
Materiële cultuur	209
De zeeschilderkunst als onderdeel van de materiële cultuur	212
De <i>branding</i> van Nederland	214
Samenvatting en conclusie	219
Referentielijst van zeeschilders	227
Noten	231
Afkortingen	266
Lijst van afbeeldingen en figuren	267
Geraadpleegde literatuur en <i>online</i> bronnen	270
Personenregister	285